
Běženci o studium v Česku nestojí

LIDOVÉ NOVINY

Je to zhruba rok, co Univerzita Karlova nabídla těm uprchlíkům, kteří získají azyl, právo pobytu v Česku a uspějí u přijímacích zkoušek, odpuštění školného v placeném anglickém studiu. S podobnou či jinou formou pomoci přispěchaly i další české školy.

Leckde se pak akademici nestačili divit. „Zrádci Česka!“ „Stydte se, platit z našich peněz studium cizáků!“ Tak začínaly četné anonymy, jež putovaly na české rektoráty v obavě, že univerzity zaplaví mohutná vlna běženců ze Sýrie, Afghánistánu a Iráku.

Hanopisy nejen do Karolina

„Byli jsme vystaveni masivnímu vyhrožování,“ potvrdil LN Petr Bilík, prorektor Univerzity Palackého v Olomouci, která v době vrcholící krize pořádala vícedenní expedice, kdy studenti s učiteli vozili běžencům vybavení a hračky. Škola jednala s vládou o budoucích stipendiích pro Syřany. A dnes? V programu výuky češtiny pro cizince je v Olomouci jediný žadatel o azyl z válečné zóny. Sprostým e-mailům čelilo i vedení Univerzity Karlovy, která nabídla odpuštění platby na čtyřech humanitních fakultách, později i na lékařských a přírodovědecké. V nadcházejícím roce bude studovat jediný Syřan se statusem azylanta. A to bakalářský obor na Fakultě humanitních studií UK. Ke studiu byli přijati ještě dva syrští občané, kteří však nejsou azylanty: jedním je student stomatologie na 1. lékařské fakultě UK a druhým doktorand na farmaceutické fakultě v Hradci Králové.

„Od loňského podzimu na Univerzitě Karlově studuje v ústavu jazykové a odborné přípravy 18 syrských uprchlíků. Jedná se o dvouletý přípravný program ke studiu na vysoké škole v českém jazyce, které se v obou letech skládá z intenzivní jazykové přípravy a v druhém roce ze studia odborných předmětů,“ říká mluvčí Václav Hájek. Po přijímacím řízení mohou být pak přijati do řádného studia. Univerzita vbrzku chystá i spuštění česko-anglického webu s informacemi o podpoře uprchlíků.

Přímo ze zničeného Aleppo zamířil na Západočeskou univerzitu (ZČU) v Plzni jeden syrský křesťan, jehož jméno LN znají. Prostřednictvím křesťanské charity se o něm dozvěděl jistý Plzeňan a Syřan se po dlouhých peripetiích s vízem dostal legálně do ČR – tudíž není klasický uprchlík. Loni začal studovat roční intenzivní jazykový kurz, který škola nabízí zdarma žadatelům o azyl – tím ukazuje vážný zájem o zapojení se do české společnosti. „V Sýrii předtím absolvoval bakalářské studium strojího inženýrství, u nás chtěl pokračovat v navazujícím studiu. Kolegové z ústavu jazykové přípravy hovoří s velkým respektem o jeho pili a nasazení, neboť zvládl češtinu v krátké době natolik, že je nyní již přijatý ke studiu magisterského programu na naší strojí fakultě,“ vypráví mluvčí Kamila Kolářová.

Na Západočeské univerzitě vyučují i blízkovýchodní jazyky, takže škola nabídla státní správě tým tlumočnicků se znalostí arabštiny a perštiny. Studenti filozofické fakulty loni navíc pomáhali v uprchlickém táboře Berkasovo/Bapska u hranic Chorvatska.

S jinou pomocí přišla Masarykova univerzita. „Vzhledem k tomu, že jsme neočekávali příliš velký zájem o studium na českých školách, založili jsme speciální stipendijní fond na podporu humanitárních aktivit, jehož cílem je motivovat naše studenty k dobročinnosti, pomoci a ochotě přispět k řešení humanitárních krizí,“ vysvětluje Tereza Fojtová z brněnského rektorátu. Od loňského října bylo na studentské aktivity vyplaceno 90 tisíc korun: šlo mimo jiné o 25 žádostí spjatých s uprchlickými tábory, ale také o podporu ve frontové oblasti na Ukrajině nebo pomoc v Ghaně.

České techniky bez uprchlíků

Na pražské ČVUT žádný uprchlík nezamířil. „Nikdo se na nás neobrátil, pouze jsme projednávali dvě žádosti azylantů o nostrifikace zahraničního vzdělání,“ sdělil LN prorektor Josef Jettmar. Pražská technika, podobně jako její dejká sestra Vysoká škola chemickotechnologická (VŠCHT), je připravena pomoci mimořádným individuálním stipendiem.

To se již stalo na České zemědělské univerzitě. „Poskytli jsme stipendium dvěma studentům z Kurdistánu; právě si vyřizují víza a jsou to Kurdové. Byli vybráni na základě přijímacích zkoušek,“ říká mluvčí Josef Beránek. Podle něj škola preferuje cílenou podporu v oblastech konfliktů.

Brněnské VUT Ioni zřídilo i speciální e-mailovou adresu pro běžence, na níž mohli požádat o prominutí poplatků za studium, ale sporadické dotazy k žádnému přijetí na školu nakonec nevedly.

Příklady pomoci * Na Univerzitě Karlově bude nově studovat syrský azylant (na FHS UK) a dva syrští občané na medicíně a farmaceutické fakultě. Osmnáct Syřanů je navíc v Ústavu jazykové a odborné přípravy UK. * Syrský křesťan z Aleppa nastoupí navazující magisterské studium na strojní fakultě Západočeské univerzity v Plzni. * V programu výuky češtiny je na Univerzitě Palackého jediný žadatel o azyl z válečné oblasti. * Česká zemědělská univerzita v Praze udělila dvě stipendia Kurdům z Kurdistánu. Pro nový školní rok je zapsáno celkem pět studentů se syrským občanstvím.